

HOCAM PROF. DR. YÜKSEL ÜLKEN'İN ARDINDAN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Doç.Dr. A. Kadir MERCÜL

İnsanın ömrünü nasıl geçirdiğinin muhasebesi ancak o kısa zaman diliminin tamamlanıp, günlük uğraş ve dünyevi ihtirasların sona ermesinden sonra yapılabilir. Bu durum aramızdan ayrılanlar için olduğu kadar, aramızda olup bir gücü ve makamı belli bir süre taşıdıktan sonra devredenler açısından da aynı şekilde söz konusudur. İnsanların "değer"ini "önemli" oldukları zaman dilimindeki icraatları belirlemektedir.

Bundan yüzyıl önce aynı insani duygu ve düşüncelerle yaşayan bu dünyanın o günkü sahiplerinin hiçbiri bugün nasıl yoksa, bundan yüzyıl sonra da bugünkülerin hiçbiri olmayacak, ancak her insan, fiziki ömrünü olmasa bile icraatları, davranışları ve eserleriyle yaşam süresini kendisi belirleyecektir. Bıraktığı izler, sözler, intibalar ve diğer insanların yaşamlarını kolaylaştırma ve güzelleştirme yolundaki katkıları sayesinde varlıklarını sürdüreceklerdir. Çocukluğumuzda duyduğumuz "İnsanlar ölümsüzdür, kendilerini anacak son kişi kalıncaya kadar yaşamlarını sürdürürler" ödeyişi tüm bir yaşamın özetini içinde saklamaktadır. İnsan, uğruna adadığı değerleriyle yaşam süresini belirlemede etkili olabilmektedir. Ölçü bu olunca, etrafımıza şöyle bir göz attığımızda, baktığını gören gözler için, zaman ve mekan farkının kalktığı, şu anda aramızda olanlarla olmayan bazılarının yer değiştirdiği farkedilecektir.

Değerli hocamız, ustamız, üstadımız, her sıkıntılı anda sığındığımız limanımız, zarif insan Yüksel hocamız yukarıda belirtilen ölçülerde ölümsüzlüğe erişmiş, her zaman hayırla yadedilecek, örnek alınacak, eserleriyle, anlarıyla, özellikle insanlığı, davranışları, sözleri ve kibarlığı ile nesiller boyu varolacak bir abide şahsiyettir.

Yüksel hocamızı ilk kez fakültenin ikinci sınıfında Mikro İktisat dersinde tanıdık. Yüksel hocamızı teorik kısımları anlatıyor, Kaya Ardıç hocamızı da uygulama derslerini yürütüyordu. Sınıfın en kalabalık olduğu dersler bu dersler olurdu. Hocamızın içtenliği, doğallığı, nezaketi ve hitabeti karşısında, kıpır kıpır yerinde duramayacak yaşlardaki bizler put kesilir, ders bitimine kadar sessizce hocamızı dinlerdik. Bu durum fakülte bitene kadar böyle devam etti. Yüksel Hocamız hepimiz için benzemek istediğimiz bir "model"di.

Fakülte bitikten sonra yüksek lisansla birlikte asistanlık yıllarım başladı. Kürsüsünde asistan olduğum hocamı, tüm hayranlığımıza rağmen yeterince tanımadığımı farkettim. Yakından tanıdıkça ve özellikle ast-üst ilişkisi nedeniyle, iş ortamında birçok kişiyle yaşadığım hayal kırıklarının aksine,

hocamın uzaktan görüldüğünden daha da yüce ruhlu, engin gönüllü, yüksek erdemli bir insan olduğunu gözledim. Ve bu durum sonuna kadar böyle devam etti. Derslerdeki davranışları nasılsa tüm ilişkilerini aynı şekilde bütün zaman ve zeminlerde herkesle aynı özenle ve ölçülerde sürdürmekteydi.

Birgün daha birkaç günlük asistanken (bu aşamada Kaya Ardıç ve Gülçin Kalın'ın destekleri yaşamı boyu hafızamdan silinmeyecek) ve öğrencilik psikolojisinin etkisiyle çekingenliğimi henüz üzerimden atamamış olduğum bir durumda, Yüksel hocamın beni "genç bir meslektaş" şeklinde takdim ederek, kendisini ziyarete gelen üniversite senatosu üyesi Prof. Dr. Nevzat Öke ile tanıştırması büyük bir incelik örneği idi. Ben iki günlük bir asistan, Yüksel hocam ise; hocalarımın hocası idi. Nevzat bey, Yüksel hocamın bu davranışından etkilenerak ayağa kalkıp, gayret nazik ve ciddi bir şekilde elimi sıkarak, başarı dileklerinde bulunmuştu. İşte Yüksel hoca buydu. Bundan daha büyük bir motivasyon ve onurlandırma düşünemiyorum. Herkesin birbirine tepeden baktığı bu dünyada bu tevazu ve olgunluk her kula nasip değildir. Bu anım bana her zaman koca Yunus'un şu deyişini hatırlatır:

*"Miskinlik ile gelsin kimde erlik var ise,
Merdivenden iterler yüksekte bakar ise."*

Yirmi yıla yakın Yüksel hocamın yakın çevresinde buldum. Birçok olaya birlikte şahit olduk, acı ve tatlı günleri paylaştık. Bu süre içerisinde ne sözleriyle ne de davranışlarıyla bir tek canlıyı kırdığına şahit olmadık. Yaş, makam, mevki, ünvan gözetmeksizin herkese eşit davranan, ayırım yapmayan püriten ahlak sahibi bir İNSANDI. Ahmed Güner Sayar hocamdan dinlediğim bir anısı hocamın bu özelliğinin güzel bir örneğidir. A. Güner Sayar fakültenin son sınıfında Yüksel hocamdan "Dünya Ekonomisi" dersini almış. Yıl sonunda son dersin son birkaç dakikasını mezun olacak genç insanlarla vedalaşmak için ayırdığında, Yüksel hocamın son sözü "hayatta zinhar hiç kimseyi hor görmeyiniz*" olmuş. Bu sözünün davranışlarına yansımaları, Yüksel hoca ile paylaştığım yirmi yıla yakın süre içerisinde beraber olduğum her an gözledim.

Rahatsızlandığı günden aramızdan ayrılıncaya kadar geçen iki aylık süre içerisinde de yaşadığımız çok ilginç tecrübelerle hoca bizlere ders vermeyi sürdürmüştü. Hayatımda hiçbir zaman, bu kadar çok sayıda ve bu kadar değişik formasyona sahip insanı bir arada görmemişim. Hastanede geçen süre içerisinde ziyarete gelenler hocamın sevgi dolu yaşamını ve bıraktığı hoş sedanın bir özeti ve ispatı niteliğindedir. Ülkenin çeşitli yerlerinden, silah zoruyla bile getiremeyeceğiniz bu kadar farklı yapıdaki insan, "bir faydamız olur mu acaba" düşüncesiyle koşarak hocayı ziyarete geliyorlardı. Hastalığı sırasında etrafındaki insanların çirpimlerinin, gönül gözü açık olanlar için çok büyük bir mesaj içerdiğini düşünüyorum. Hoca öğrencilerinin gözünde her zaman "bir numara" idi. Bu durum kurucusu olduğu İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsünde ders veren hocalar hakkında öğrenciler tarafından yapılan anketlerde de kanıtlanmıştır. kuruluşundan bu yana Yüksel Ülken yapılan anketlerde her yıl birinci sırada yer almıştır.

Yüksel Ülken önce kendisiyle sonra bütün insanlarla barışık, sevgi dolu, huzur veren bir insandı. Davranışları, sözleri ve uslubu ile bir güven ve aile ortamı yaratır, saygı ile samimiyeti, sevgi ile nezaketi imbibik imbibik süzerek

hepimize sunardı. Aramızdan ayrılalı iki yılı aşkın süre geçmesine rağmen kendisini anmadığımız birgün bile olmuyor. Böyle bir insanın ve hocanın öğrencisi olmaktan dolayı kendimi çok şanslı görüyorum. Çok sevdiği ve ömrünü adadığı öğrencilerinden ve fakültesinden vakitsiz bir zamanda ayrılmak mecburiyetinde kaldı, ancak hoş sedası ve bıraktığı izler kuşaklar boyu sürecektir. Sadece iktisat bilimini değil, hayatı ve insanlığı da öğrendiğimiz değerli hocamızın aziz hatırası önünde saygı ile eğiliriz.